

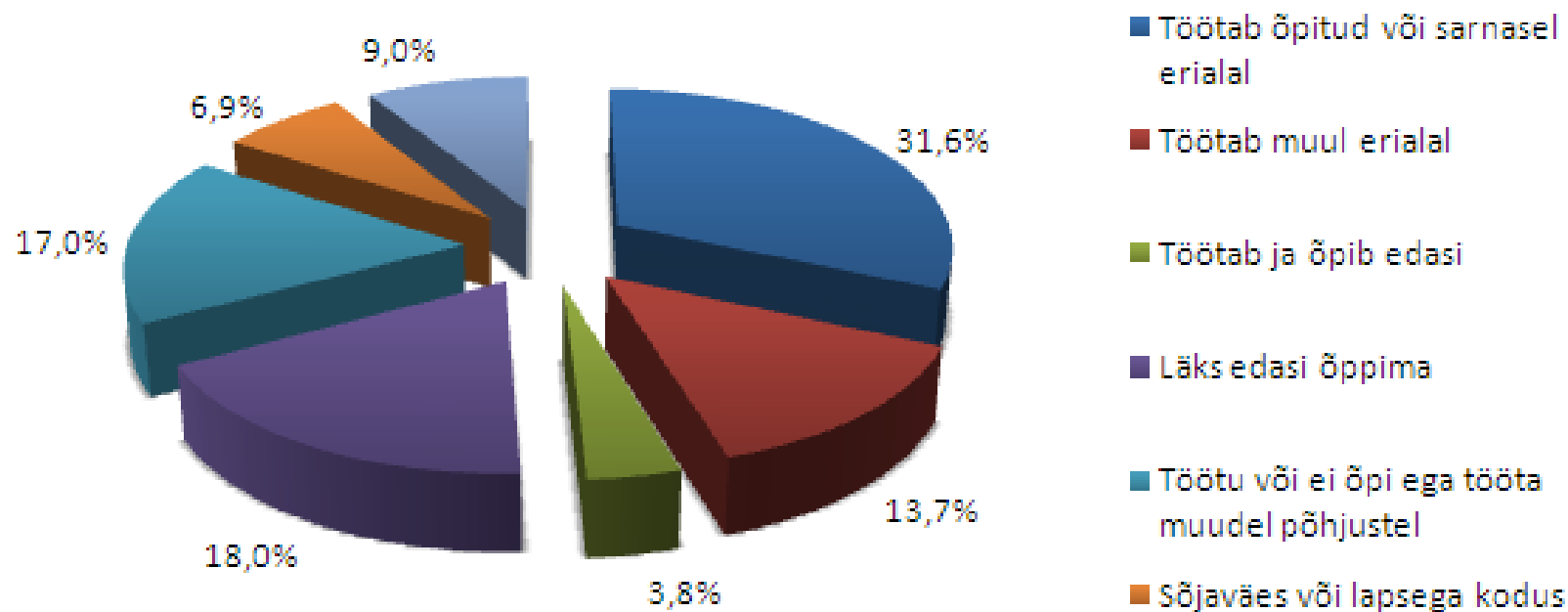
Palgatöötajad ja palgaootused tuleviku Eestis

Raul Eamets

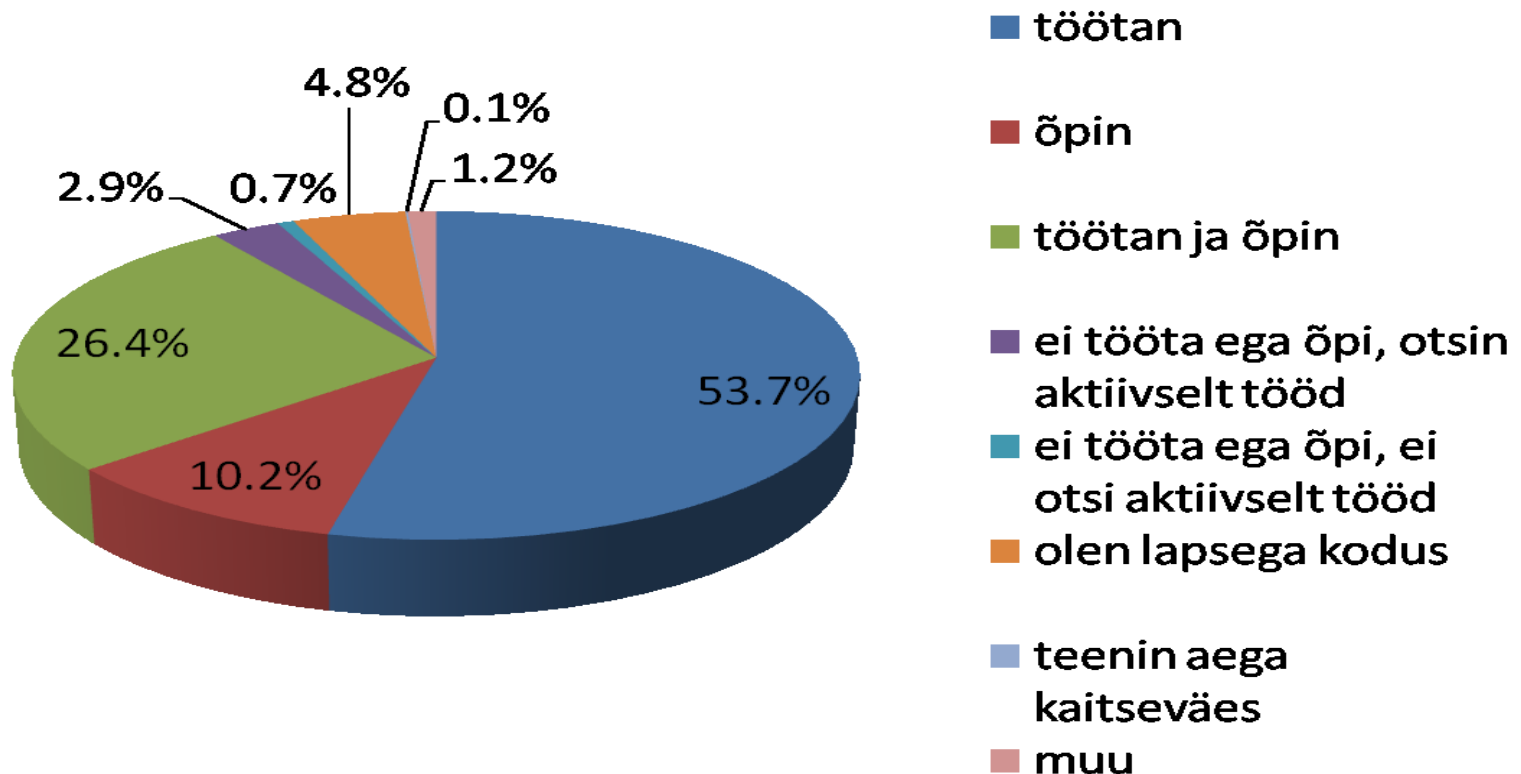
Tartu Ülikool

Kas meie haridusüsteem vastab
tööturu ootustele?

2008/09. õppeaastal kutseõppe lõpetanute rakendatus 6 kuud peale kooli lõpetamist, (%).

Kõrgkooli lõpetanute tööturustaatus aasta pärast lõpetamist 2010

Töötajate arv Eesti avalikus sektoris valdkonniti 2006-2011 (tuh.)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011-2008
AVALIK SEKTOR KOKKU	162.7	158.3	155.5	158.6	157.7	159.3	3.8
Põllumajandus, metsamajandus,kalandus	1.4	1.2	1.2	2.4	1.8	1.0	-0.2
Mäetööstus	2.6	3.7	3.5	4.2	4.8	4.0	0.5
Elektrienergia, gaasi, auru varustus	7	5.8	5.8	5	6.7	6.1	0.3
Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmekäitlus			0.9	1.1		1.6	0.7
Ehitus	1.3	1.6	1				
Veondus ja laondus	10.5	12	10.4	9.8	8.6	10.4	0
Majutus ja toitlustus	2.3	2	1.2				
Info ja side		1.7	1.5				
Kinnisvaraalne tegevus		1.1	1.4	2.1			
Kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus	2.3	3.2	3.5	2.3	2.8	2.6	-0.9
Avalik haldus ja riigikaitse; sotsiaalkindlustus	39.4	38.9	37.7	36.6	40.2	40.2	2.5
Haridus	54.6	50.6	54.7	57.8	50.8	53.2	-1.5
Tervishoid ja sotsiaaltoetused	24.9	25.5	21.5	24.6	26.8	25.5	4
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	11.9	9.2	8.9	7.7	8.3	9	0.1

Muutus
tuhandetes

Allikas: U. Varblane

Töötajate arv Eesti erasektoris 2006-2011 (tuh.)

Muutus
tuhandetes

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011-2008
ERASEKTOR KOKKU	483.5	497.1	501	437.3	413.2	449.7	-51.3
Põllumajandus, metsamajandus, kalandus	29.7	29.1	24.1	21.7	22.3	25.9	1.8
Mäetööstus	2.6	1.8	2.5	2.2	2.2	2.1	-0.4
Töötlev tööstus	132.3	130.9	134.5	113.4	107.7	119.8	-14.7
Elektrienergia, gaasi, auru varustus	4.3	2.9	2.3	2.7	2	2	-0.3
Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	..	1.8	1.4	..	..	2.3	0.9
Ehitus	62.4	80.5	80	57.8	47.6	58.2	-21.8
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite remont	87.8	86.8	92.1	82.9	80	81.3	-10.8
Veondus ja laondus	46	40.9	39.5	39.9	34.9	37.9	-1.6
Majutus ja toidlustus	19.8	20.3	22.5	19.6	18.5	18.6	-3.9
Info ja side	14.2	11.9	13.8	13.5	11.6	15.7	1.9
Finants- ja kindlustustegevus	7.6	9.3	10.1	10.9	9.3	9.7	-0.4
Kinnisvaraalaane tegevus	9.1	8.6	8.8	7.1	9.1	9.8	1
Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	15.1	14.4	17	18.2	18.4	20.6	3.6
Haldus ja abitegevused	15.1	17.9	17.1	16.1	18	16.9	-0.2
Haridus	3.9	4.3	5.2	4.7	5.2	3.9	-1.3
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	11.5	10.8	9.6	8.3	7.8	10.1	0.5
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	6.4	8.5	5.9	6.5	6.4	5.4	-0.5
Muud tegevusalad	14.4	16.1	13.8	10.4	10.8	9.4	-4.4

Allikas: U. Varblane

Probleemsed tegevusalad

Tegevusalad, kus palgakasv oli kiirem kui tootlikkuse kasv, kasumlikkus vähenes ja hõive langes

- **Tekstiilitööstus**
- **Riietusesemete tootmine**
- **Nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine**
- **Kummi- ja plasttoodete tootmine**
- **Paberi- ja pabertoodete tootmine**
- **Transpordivahendite tootmine**

Probleemsed harud

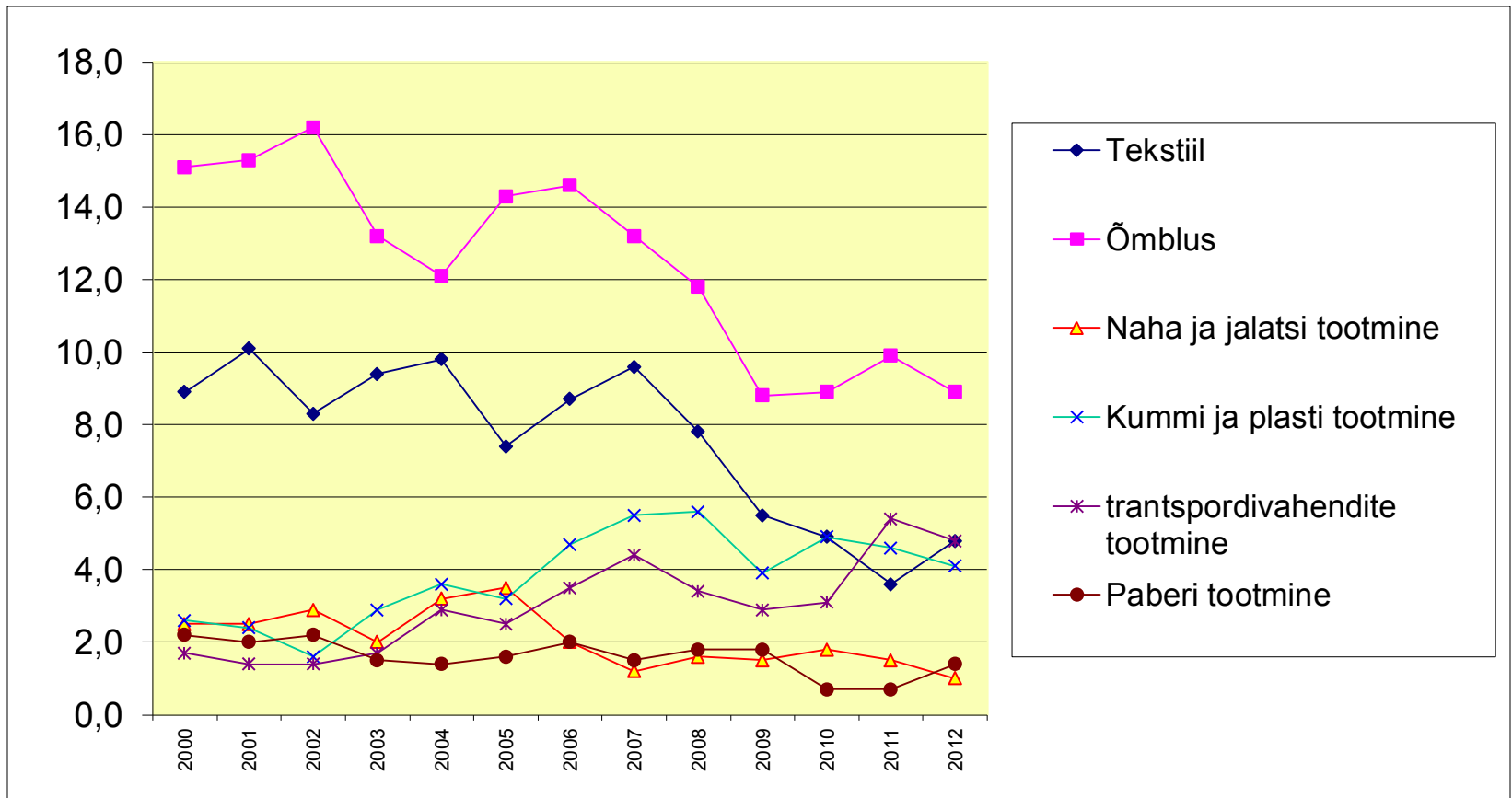
- **Puidutöötlemine ja puittoodete tootmine**
- **Veondus, laondus ja side**
- **Ehitus**
- **Ehitusmaterjalide tootmine**

Tööhõive probleemsetes valdkondades , kokku (2008)

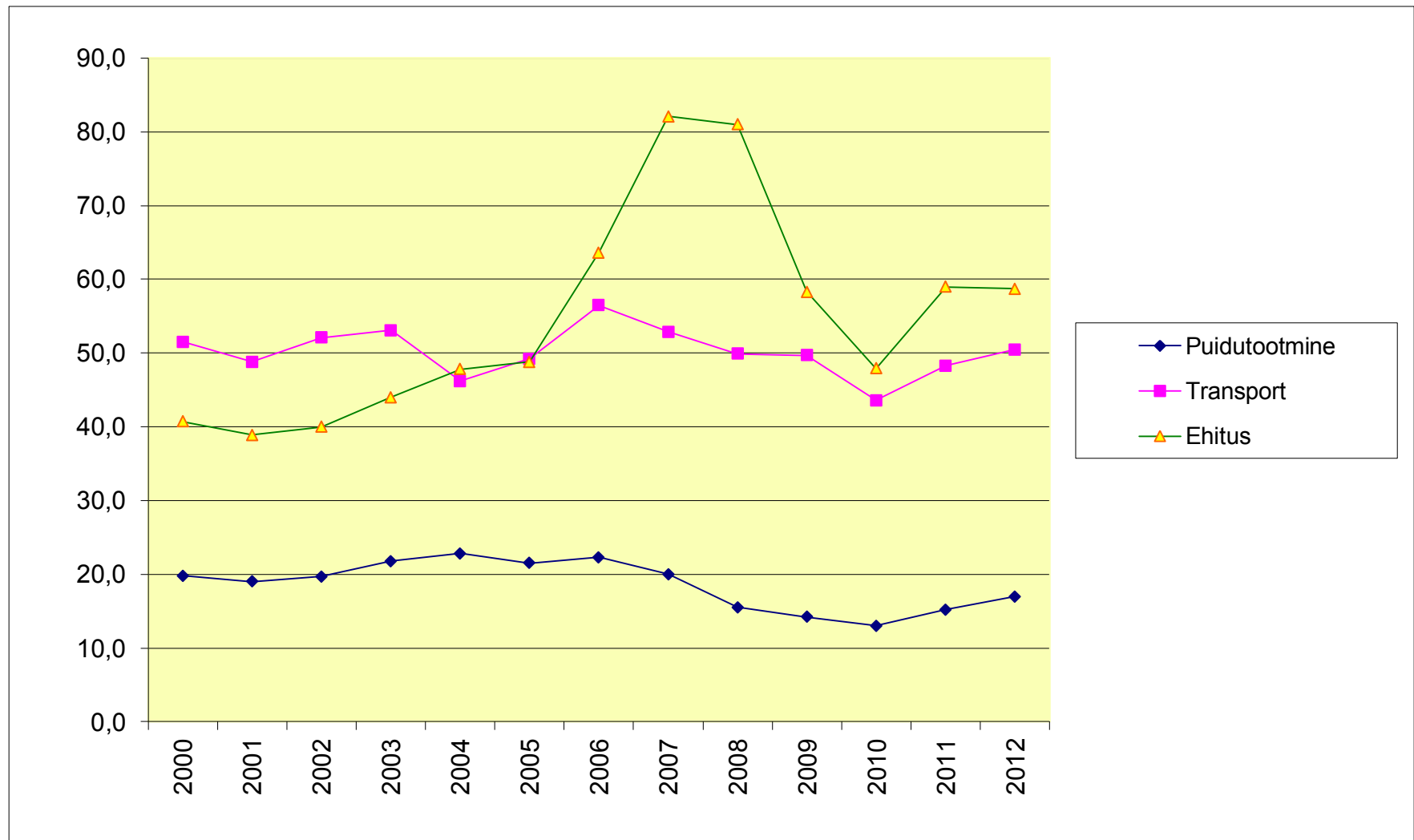
Lääne Viru	35,7
Hiiumaa	35
Pärnu	34,8
Rapla	34,2
Valga	34,2
Järva	33,1
Põlva	33
Saaremaa	32,8
Võru	30,8
Ida Viru	28,5
Viljandi	26,9
Tartu	26,4
Läänemaa	25,8
Jõgeva	19,9

Märkus: % kõigist hõivatutest

Eesti (1)

Eesti (2)

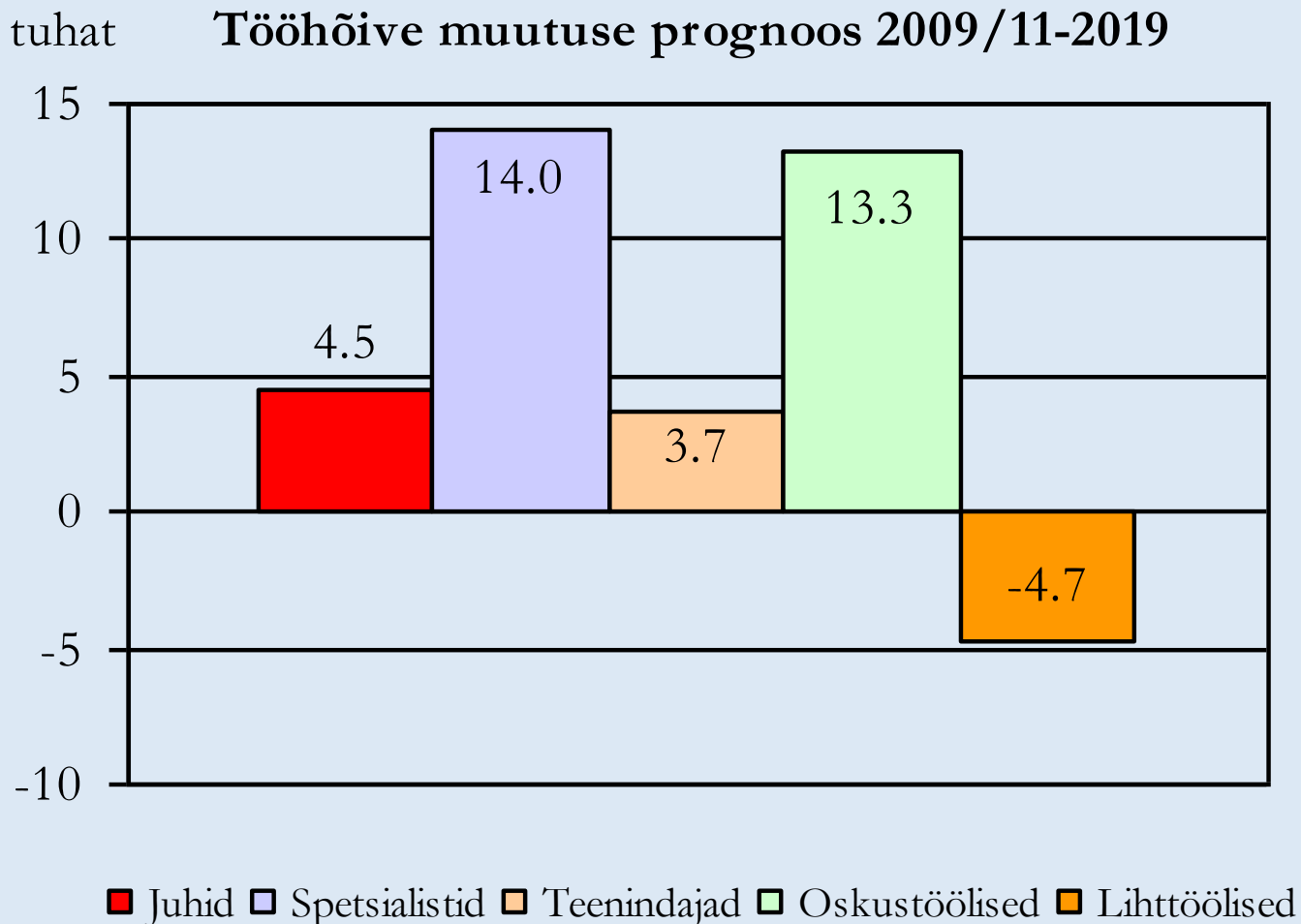
Võimalikud lahendused

- Vertikaalne integratsioon, terve väärtusahela enda kontrolli alla võtmine, alates toorainest kuni toote turustamiseni (Baltika näide). Tootmine Eestist välja, Eestisse jääb arendus ja juhtimine
- Erilise nišši leidmine, näiteks jalatsitootja hakkab valmistama erijalatseid sõjaväele, eeldab tehnoloogilisi uuendusi, võib liiga kallis olla,
- Väikepartiid, paindlik tootmine, kiire tarnimine
- Lüüa mastaabiga, kasvada regiooni kõige suuremaks ja tugevamaks (Balti Laevaremonditehas), neelata konkurendid alla.
- Panustada uutesse tehnoloogiatesse, mis vajab vähem tööjõudu (automatiseerimine)
- Valdkonna muutmine, hakata tegema midagi muud.

EAS ja MKM koos HTM -ga pakuvad välja kasvuala kandidaadid

- **IKT (rakendused ühiskonnas)**
- **Tervise tehnoloogiad ja tervishoiuteenused**
- **Masina- ja sõidukitööstus** (sh laevaehitus, haagised, puiduveoseadmed)
- **Logistika**
- **Keemiatooted** (ehituskeemia, põlevkivikeemia)
- **Innovatiivne majaehitus**
- **Puidu väärindamine**
- **Funktsionaalne toit**

Hõive prognoos : ametialad

Allikas: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Kas Eesti läheb inimestest tühjaks?

Meid päästab kaks asja, ehk?

- Soome lähedus , enamus migratsioonist on ajutise iseloomuga.. Kas Soomes töötamine on välismaal töötamine?
- Teatud tööjõu sissevool, mis hakkab ajas kasvama

Rahvastiku muutus(2000-2011)

Leedu, 3 400 000- 400 000 = 3 000 000

↓11,8%

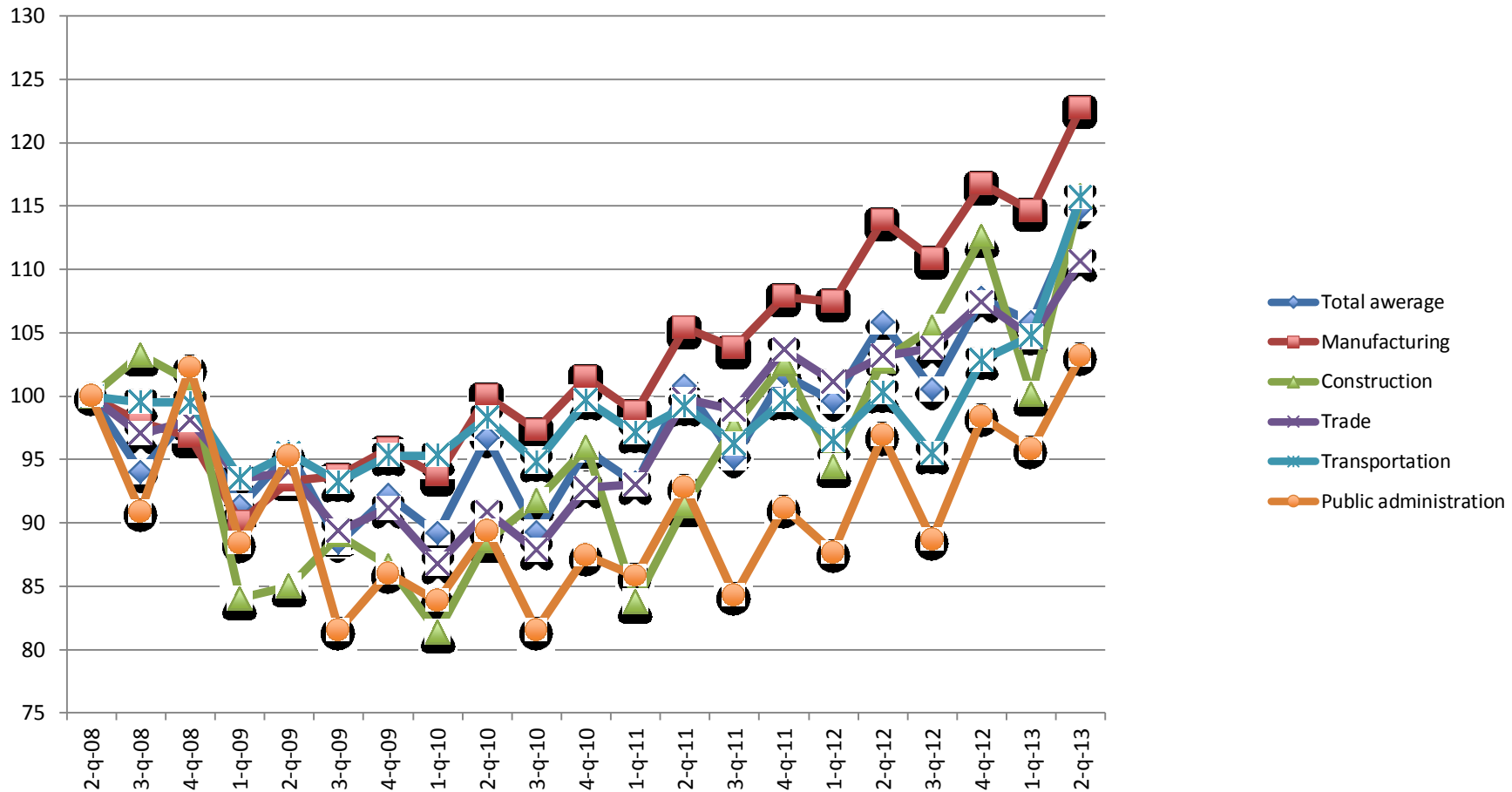
Läti 2 377 000- 291 000 = 2 086 000

↓12,2%

Eesti 1 340 000 – 75 000 = 1 265 000

↓5,6%

Palgad

Palkadest ja palgalõhest

Meeste ja naiste palgalõhe ca 30%

See on natukene väiksem kui võtame arvesse hariduslikke, harukondlikke ning ametialaseid erinevusi.

Erinevusi põhjendatakse diskrimineerimisega

Kas see ikka on alati nii?

Miks siis ikkagi palgaerinevus?

- Naiste ja meeste erinev riskikäitumine
- Soolised stereotüübid, väärtushinnangud
- Raske on leida 100% identseid töökohti
- Naiste reservatsioonipalgad on madalamad
- Äkki peaks uurima muid tegureid? Isiksuse omadusi jne

Täna tähelepanu eest!